

lende families laat zien. Deze Buitengids is echter minder gericht op determineren. In de tekst ontbreekt hiervoor de informatie en de figuren lenen zich er in een aantal gevallen (bijv. bij de muizen) ook niet voor. Voor beginners toch wel aardige gidsjes, mede gezien de relatief lage prijs. Wie echter wat serieuzer aan de slag wil kan beter direct uitgebreidere gidsen raadplegen.

Douwe Th. de Graaf

Nijssen, H., en S.J. de Groot. Zeevissen van de Nederlandse kust. Wetenschappelijke Mededelingen K.N.N.V. 1980, no. 143, 109 blz., afbn., lit. opg., reg.

Te bestellen bij het Bureau van de K.N.N.V., B. Hoogenboomlaan 24, 1718 BJ Hoogwoud. Prijs: leden f 9,50; niet-leden f 11,-. Na overmaken van dit bedrag op gironummer 13028 met vermelding van het gewenste, volgt p.o. toezending van het bestelde.

Het boekje "Zeevissen van de Nederlandse kust" is een geheel herziene en uitgebreide versie van de Wetenschappelijke Mededelingen nr. 65, "Zeevissen" (1966) van de hand van H. Nijssen. Het bevat korte soortbeschrijvingen van alle aan de Nederlandse kust gevonden vissen. De beschrijvingen gaan vergezeld van uitstekende afbeeldingen. Er is een determinatiesleutel in opgenomen die leidt tot families, daarnaast zijn er sleutels die het mogelijk maken de families weer onder te verdelen in soorten. Zowel bij de soortbeschrijvingen, als bij de determineersleutels is, om het determineren zo eenvoudig mogelijk te houden, zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de uitwendige kenmerken van de vissen.

Bij het verschijnen van een gewijzigde versie van een boek dringt zich altijd een vergelijking op met het oorspronkelijke werk. In dit geval vallen daarbij een aantal zaken op. De soortbeschrijvingen zijn over het algemeen wat uitgebreider en daardoor beter leesbaar geworden. De afbeeldingen bevinden zich nu in de tekst en niet meer allemaal bij elkaar achterin. Dit voorkomt veel onnodig bladeren, alhoewel het met name bij

grote families wel eens gemakkelijk was alle afbeeldingen bij elkaar te hebben. Tenslotte bevat dit boekje, in tegenstelling tot de vorige editie, naast de soortbeschrijvingen, een overzicht van de vissenboeken die in Nederland en andere aan de Noordzee grenzende landen verschenen na het verschijnen van de 10e druk van Linnaeus' "Systema naturae" (1758). Dit overzicht is van de hand van S.J. de Groot. Een overzicht van de belangrijkste vissenboeken van voor 1758 is opgenomen in de W.M. nr. 108 "Zoetwatervissen."

A.J. Lever

Rombouts, H. Animallitelen, verhalen van dieren over mensen; met tekeningen van J.W. van Vugt. Haarlem, Rostrum, 1981. 176 blz., afbn. Prijs: f 24,90.

'Animallitelen' is een boek dat een groot aantal korte verhalen bevat, waarin dieren vertellen over hun ervaringen met mensen. De verhalen van de hand van Hans Rombouts zijn sfeervol geschreven en fraai, met pentekeningen, geïllustreerd door Jan Willem van Vugt. Uit de verhalen treden de dieren naar voren als denkende wezens, die vanuit hun gezichtspunt de wereld beschrijven. Zo treft men in het boek het verhaal aan van een kreeft, die in z'n dodencel (aquarium) in een restaurant de voltrekking van z'n vonnis afwacht; uiteindelijk zal het voltrokken worden door een aantal over het ethisch reveil sprekende heren. Verder bevat het boek het verhaal van een worm, die z'n hele familie door een hengelaar uitgerooid ziet worden, het verhaal van een muis die gedwongen wordt in z'n kooitje in een rad te lopen, het verhaal van een schrijvertje dat vertelt over de ontmoeting met Guido Gezelle, en vele andere verhalen. Dit boek is leuk om te lezen, niet in de laatste plaats omdat het de lezer (de mens) een spiegel voorhoudt, die hem laat zien, hoe z'n gedrag ten opzichte van de dierenwereld eigenlijk is.

A.J. Lever

MEDEDELING OVER DE MUURHAGEDIS TE MAASTRICHT

Aan het door BANK, KRUYNTJENS en PAULISSEN (1977) samengestelde Inventarisatieverslag 1977 over herpetologische waarnemingen in de Hoge Fronten te Maastricht zijn door ondergetekende enkele aanvullingen en verbeteringen toegevoegd. Deze zijn in de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum te raadplegen.

In 1980 heb ik van 9 februari tot en met 22 november waarnemingen verricht aan 34 Muurhagedissen in de Hoge Fronten om na te gaan welke invloed de restauratie van de Fronten had op de Muurhagedissen en om de preciese vindplaatsen te registreren.

Op de gerestaureerde muren heb ik, op één hulpeloos juveniel exemplaar na, geen Muurhagedissen meer aangetroffen. Ver-

der hebben enkele hagedissen hun oorspronkelijke muur verlaten door de oprukkende restauratie.

Bij de vorige restauratiefasen werden er ontwerpen gemaakt die de restaurateur adviseerde hoe er met het oog op het voortbestaan van de Muurhagedis het beste te werk gegaan kon worden. Daar deze ontwerpen echter niet kleinschalig genoeg waren, werd er voor de volgende te restaureren fase (Erfprins-West, eind 1980, 1981) een ontwerp gemaakt dat o.a. een nog kleinschaliger werkwijze adviseerde. Hopelijk heeft dit ontwerp meer succes.

Bert Kruyntjens,
Weryweg 20
6214 RH Maastricht.